

Qarşıya qoyulan hədəfləri dəyərləndirərkən İlham Əliyev vurğulayıb ki, özəl sektoru və xarici investorları ölkəmizə daha böyük sayda cəlb etmək üçün əsas investisiya gətirə biləcək ölkələrdə daha da fəal işləməyi şərtləndirir. Azərbaycanda müntəzəm olaraq biznes-forumlar, investisiya konfransları keçirilməlidir ki, ölkəmiz öz imkanlarını təqdim edə bilsin.

Onu da vurğulayaraq ki, Azərbaycan artıq bərpaolunan enerji mənbələrinə - külək və günəş enerjisinə investisiya yatırmağa başlayıb. Bunu Prezident İlham Əliyev Azərbaycan və Avropa İttifaqı (Aİ) arasında enerji sahəsində strateji əməkdaşlıq haqqında qarşılıqlı Anlaşma Memorandumunun imzalanması zamanı söyləyib. Dövlət başçısı bildirib ki, Aİ də Azərbaycanın bərpaolunan enerji mənbələri sahəsində malik olduğu böyük potensialı qiymətləndirib: "Biz artıq külək və günəş enerjisində investisiya yatırmağa başlamışıq. İmkanlarımızın ilkin qiymətləndirməsini həyata keçirmişik. Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun işğaldan azad edilmiş rayonlarında külək və günəş enerjisinin potensialı 9200 meqavat, Xəzər dənizində külək enerjisinin potensialı isə 157 qiğavattır. Bizim resurs bazamız həqiqətən də böyükdür".

Qeyd edək ki, bu il yanvar ayının 13-də Energetika Nazirliyi ilə Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının "ACWA Power" şirkəti arasında dənizdə külək enerjisi sahəsində əməkdaşlıq üzrə Anlaşma Memorandumu imzalanıb.

Bu anlaşmaya əsasən Azərbaycan Səudiyyə Ərəbistanı Krallığı ilə nəhəng külək-elektrik stansiyasının tikintisi ilə bağlı razılığa gəlib. Dekabrın 18-də Prezident İlham Əliyev Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının investisiya naziri, Azərbaycan Respublikası ilə Səudiyyə Ərəbistanı Krallığı arasında Hökumətlərarası Müştərik Komissiyanın həmsədri Xalid bin Əbdüləziz Əl-Falihin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edərkən də bu investisiya layihəsində söz açıb. Dövlət başçısı ölkələrimiz arasında siyasi sahədə əlaqələrin yüksək səviyyədə olmasının ikitərəfli münasibətlərin inkişafı üçün yaxşı əsaslar yaratdığını, o cümlədən investisiya və energetika sahələrində əlaqələrin genişləndirilməsi üçün hər iki tərəfin qarşılıqlı maraq göstərdiyini bildirdi. Bu baxımdan Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının "ACWA Power" şirkəti tərəfindən Azərbaycanda külək-elektrik stansiyasının inşası ilə bağlı həyata keçirilən layihəni əməkdaşlığın faydalı nümunəsi kimi qiymətləndirdi. Prezident İlham Əliyev alternativ enerji, xüsusilə külək enerjisinin inkişafı üçün ölkəmizin böyük potensiala malik olduğunu dedi.

Göründüyü kimi, investisiya imkanlarının genişlənməsi ölkə iqtisadiyyatına, həmçinin Azərbaycanın digər ölkələrin iqtisadiyyatına qoyduğu sərmayələrin həcmimin artmasından da aydın görünür. Əsas hədəf Azərbaycanın bütün sahələrdə təcrübəsinin nümunə olduğunu dünyaya nümayiş etdirməkdir. Beynəlxalq maliyyə qurumlarının hesabatlarında ölkəmizin reyting göstəriciləri bu hədəfin reallıq olduğunu təsdiqləyir.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Qafqazın ən əlverişli investisiya məkanı

Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun mövcud potensialı xarici investorların regiona olan marağını getdikcə artırır

Cənubi Qafqazın siyasi-iqtisadi mərkəzinə çevrilən Azərbaycanın coğrafi mövqeyi, böyük tranzit potensialı, nəhəng regional layihələri və əlverişli biznes mühiti ölkəmizə xarici investisiyaların cəlb olunmasına real zəmin yaradır.

Müstəqillik illərindən bu günədək Azərbaycana yatırılmış investisiyaların həcminə nəzər yetirsək, görərik ki, iqtisadiyyata qoyulan 300 milyard dollara yaxın investisiyanın yarısı xarici sərmayələrdir. Bu, əlbəttə ki, ilk növbədə xarici investorların Azərbaycana olan inamının göstəricisi hesab olunur.

Eyni zamanda hazırda Azərbaycan investisiya yatırılan ölkə olmaqla yanaşı, investisiya yatırılan qüdrətli dövlət kimi də tanınır. Təbii ki, bütün bunlar həyata keçirilən müstəqil siyasət nəticəsində qazanılan iqtisadi müstəqilliyin, strateji və etibarlı tərəfdaşlıq əlaqələrinin yüksələn xətlə inkişafı nəticəsində reallaşır.

Əsas hədəf ölkəyə xarici investisiyanın cəlbidir

İkinci Qarabağ müharibəsindəki böyük Zəfərdən sonra regionda sabitliyin yaranması Azərbaycanda ümumi investisiya mühitinin daha da inkişaf etməsinə real zəmin yaradıb. ABŞ-nin Dövlət Departamentinin dərc etdiyi "2022 İntestisiya Hesabatları: Azərbaycan" adlı sənəddə də göstərilir ki, Azərbaycanda ümumi investisiya mühiti inkişaf etməkdə davam edir.

Sənəddə qeyd edilir ki, Azərbaycan hökuməti iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi istiqamətində islahatlarla və özəl sektora əsaslanan iqtisadi böyüməni təşviq etməklə ölkəyə xarici investisiyanın cəlb edilməsinə çalışır.

Amerikalı iqtisadçıların hesablamalarına görə, Azərbaycan iqtisadiyyatı 4,3 faiz kəçildi (qlobal böhran dövrü) 2020-ci ildən fərqli olaraq, 2021-ci ildə 5,6 faiz, 2022-ci ildə 6,2 faiz böyüyüb. İqtisadiyyatın pandemiyadan sağalması dövründə neft və qaz sektoru 1,7 faiz, qeyri-neft sektoru isə 7,2 faiz artıb. Neft və qaz sektoru xarici investisiyada ən böyük paya sahib olduğu bir vaxtda Azərbaycan hökuməti iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi üçün 4 qeyri-neft sektoruna hədəflənib: kənd təsərrüfatı, turizm, informasi-

ya və kommunikasiya texnologiyaları, nəqliyyat-logistika. Ümumiyyətlə, ölkədəki sabitlik, xarici investorlara yaradılan əlverişli şərait, güzəştə xarici iş adamlarının diqqətini daim cəlb edib. Bu səbəbdən də xaricdən ölkəyə investisiya, sərmayə qoymaq istəyənlərin sayı getdikcə çoxalıb. Hazırda da bu proses davam etməkdədir.

Bu bir həqiqətdir ki, son 19 ildə Prezident İlham Əliyevin əsas hədəflərindən biri Azərbaycanı öz-özünü təmin edən, heç kimdən asılı olmayan ölkəyə çevirmək olub. Bu səbəbdən də ölkədə iqtisadi müstəqillik əsas prioritet olub və siyasi müstəqillik üçün bünövrə rolunu oynayıb. Məhz İlham Əliyevin müstəqil siyasəti, uğurlu diplomatiyası sayəsində Azərbaycan bu gün özünü təmin edən, iqtisadi müstəqilliyə sahib olan qüdrətli ölkədir.

Bunu Vətən müharibəsindən sonra Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdə həyata keçirilən genişmiqyaslı yenidənqurma, tikinti-quruculuq işlərinin heç kimdən yardım almadan dövlətin öz gücünə həyata keçirməsi də bir daha təsdiqləyir.

Xarici investorlar üçün Azərbaycan çox cəlbedici ölkədir

Azərbaycanın investisiya cəlbediciliyini şərtləndirən əsas amil ölkəmizdəki sabitlik və normal investisiya mühitinin yaradılmasıdır. Bu fakt inkaredilməzdir ki, hər bir dövlət, şirkət bu və ya digər ölkənin iqtisadiyyatına investisiya yatırarkən ilk növbədə demokratik inkişafın əsas göstəricilərindən olan sabitliyə xüsusi diqqət göstərir. Qoyulan investisiyanın təhlükəsizliyinin təminatı bütün dövrlər üçün aktualdır.

İlham Əliyev ölkəmizdəki investisiya mühitindən söz açarkən hər zaman qeyd edir ki, xarici investorlar üçün Azərbaycan çox cəlbedici ölkədir. Çünki ölkəmizdə mövcud olan sərmayə iqlimi xarici investorları həvəsləndirir.

Azərbaycana investisiya yatırmaq istəyən ölkələrin sayı getdikcə artır. Ötən il ölkəmi-

zə ən çox investisiya yatırın ölkələrin siyahısına nəzər yetirsək, görərik ki, 2021-ci ildə Azərbaycana xaricdən 4 milyard 795 milyon 271 min dollar dəyərinə birbaşa investisiya yatırılıb. Bu, 2020-ci ilə müqayisədə 5,9 faiz çoxdur. İntestisiyaların mənbələrinə gəldikdə ötən il Azərbaycana ən çox investisiya yatırın Böyük Britaniya (1.586,61 milyon dollar), Türkiyə (700,19 milyon dollar) və ABŞ (507,39 milyon dollar) olub.

Artıq Azərbaycan həm də xarici ölkələrə investisiya yatırın dövlətə çevrilib. Təkcə 2021-ci ilin statistik göstəricilərinə nəzər yetirsək, görərik ki, ötən il Azərbaycan xarici ölkələrə 825,79 milyon dollar həcmində birbaşa investisiya yatırıb. İntestisiyaların təyinatına gəldikdə ölkəmiz tərəfindən 2021-ci ildə ən çox investisiya Türkiyəyə yatırılıb - 280,54 milyon dollar.

Bu gün fəxrli qeyd etdiyimiz reallıqlardan biri də budur ki, Azərbaycan nəinki neft-sektoru sahəsində mövcud imkanları ilə dünyanın diqqətindədir. Ölkəmizin qeyri-neft sektoruna investisiya qoymaq üçün böyük şirkətlər müraciət edir və bu müraciətlərin sayı getdikcə artır. İntestisiya iqlimi, böyük şirkətlərlə əməkdaşlıq, siyasi sabitlik və əlbəttə ki, İkinci Qarabağ müharibəsindəki Qələbə investorları daha da inandırır. Ona görə ki, bölgədə artıq müharibə riski yoxdur. İşğaldan azad edilmiş ərazilərimiz isə aqrar sektorun inkişafının yeni təkanverici qüvvəsi kimi böyük potensiala malikdir. Qarabağ bölgəsinin malik olduğu təbii üstünlüklər, su ehtiyatları, əlverişli coğrafi mövqe və tarixi ixtisaslaşma təcrübəsi burada həyata keçiriləcək "ağıllı kənd" konsepsiyası ilə vəhdət şəklinə aqrar sektorun inkişafının yeni keyfiyyət müstəvisinə qaldırılmasına imkan verəcək. Artıq yerli və xarici sahibkarlar Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdə da biznes fəaliyyəti həyata keçirmək üçün kifayət qədər maraq göstərir. Bu günə qədər Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi tərəfindən 1300-dən artıq müvafiq müraciət qeydə alınıb. Daxil olan investisiya təkliflərinin təqribən 20 faizi kənd təsərrüfatı və aqrar sektor ilə bağlıdır.